



Téma

Rozpočet

Rozvoj Prahy, anebo „zastavme, co se dá“

Jako každé město, má i Praha svoji koncepci rozvoje, která určuje, co by se kde mělo v budoucnu postavit, které plochy mají zůstat zelené a kam se budou Pražané vydávat za sportem a rekreací. Určující autoritou je v tomto případě především Územní plán rozvoje hl. m. Prahy, někdy také nazývaný Metropolitní plán. Pro běžného občana nesrozumitelná mapa různobarevných políček a značek, doplněná velkým množstvím textu.



Neustálé změny v současnosti platného územního plánu (1999) probíhají prakticky od jeho vzniku. V převážné většině na návrhy investorů, kteří nejraději staví na zelené louce, a tak se nám lesy, parky a hřiště postupně a plíživě mění na území zastavitelná, kde pak vyrůstají mohutné předimenzované stavby. V Praze 5 můžeme konkrétně jmenovat neřízenou výstavbu na Barrandově, plány na zástavbu parku Kavalírka, stavby v oblasti Nikolajky a Na Farkáně. V ohrožení je rovněž park Klamovka, hřiště u Železničního mostu apod.

Stále pod tlakem developerů

Developeri výstavbu na úkor stávající zeleně obhajují nedostatkem bytů, ale z dostupných informací je zřejmé, že 1/3 nových bytů kupují cizinci a další 1/3 bohatší skupina obyvatel jako investici s vidinou budoucího drahého pronájmu. A že by masivní bytová výstavba cenu bytů zlevnila? Tomu může věřit jen bláhový snilek. Výstavba kancelářských komplexů na úkor zeleně není obhajitelná už vůbec. Nový Metropolitní plán vzniká už několik let, ale bohužel stále pod tlakem developerů a za při-

kyvování současných obecních zastupitelů. Praha se tak stále více zahušťuje a postupně se z ní stává betonová džungle, aniž by bylo patřičně investováno do zlepšení dopravní infrastruktury, rozuměno minimálně do dokončení městského kruhu, a do péče nejen o stávající zeleň, čímž by se tyto negativní trendy alespoň trochu zmírnily. To však znamená důsledně odmítat ty změny územního plánu, které mění využití stávajících zelených ploch, což je v současnosti běžnou praxí pražského zastupitelstva.

Hledají se osobnosti

Jak z toho ven, když jedna z posledních možností obrany obyvatel dotčených lokalit byla zlikvidována novým stavebním zákonem, který občanské spolky z územních řízení prakticky vylučuje? Jedinou možností je zvolit na Magistrát a do městských částí takové osobnosti, které opravdu budou hájit zájmy veřejnosti, a ne developerů. Zvolit do vedení městských částí zastupitele skutečně zodpovědné a s transparentním chováním, tedy lidí, kteří v Praze vyrůstali a v Praze také žijí. Pokud občané opět uvěří omílaným slibům minulých a stávající politické garnitury, lze očekávat změny pouze k horšímu. ■



Karel Bauer, SNOP 5

Jak je to s rozpočtem Prahy 5 na rok 2018

Když se v roce 2016 tehdy opoziční hnutí ANO 2011 vyjadřovalo k návrhu rozpočtu městské části Praha 5 (MČ P5), označilo ho za katastrofický, devastační a projídací a také jako nejhůře sestavený rozpočet MČ P5, co kdy kdo stvořil. Omyl, rozpočet na rok 2018 sestavený koalici hnutí a stran ANO 2011, TOP 09, ODS, KDU-ČSL a rádo by nezávislími H+H (tj. JUDr. Homola a Ing. arch. Hamanová, zvoleni za Patrioty Prahy 5 a Demokraty Jana Kasla) je ještě ve všech směrech o několik úrovní horší. Útěchou nám může být jenom to, že jako vždy nebude návrh odpovídat realitě a že politici přes veškerou snahu plánovaný schodek 483.559.000,00 Kč nenaplní. Předložit vyrovnaný rozpočet současná koalice snad asi ani nedokáže. ■



Karel Bauer, SNOP 5

Pokud se rozhodnete nás podpořit ve volební kampani,

zde je číslo našeho transparentního účtu: 2001084292/2010 Fio banka.

Za příspěvky předem děkujeme.

Smíchov City

Participace Smíchov City

Prostor bývalého nákladového nádraží Smíchov patří mezi několik větších území ve vnitřní Praze, kde lze stavět. Majitel pozemku (ČD) a investor (Sekyra Group) proto vytvořili společný podnik s cílem toto zanedbané území zkulturnit.

Od místních politiků se očekávalo, že v zájmu veřejnosti prosadí nějakou „veřejně prospěšnou“ stavbu. Nejčastěji se mezi občany mluvilo o kulturním stánku, kde by bylo možné provozovat divadlo, pořádat koncerty apod.

V prvních návrzích výstavby se však objevily pouze 9 patrové betonové bloky, nacpané v co největším počtu na dané území. A reakce politiků? NIC. V dubnu 2016 proto náš spolek SNOP 5 uspořádal k této plánované výstavbě veřejné setkání občanů. Z ankety, kterou jsme při této příležitosti uspořádali, jasně vyplynulo, že místní občané preferují centrální park s veřejně prospěšnou stavbou. Te-

prve poté se komunální politici probudili a společně se společností Sekyra Group vymysleli tzv. „participaci Smíchov City“. Členové spolku se pravidelně zúčastňovali všech akcí k tomuto tématu pořádaných, ať už výstavy v prostorách radnice, nebo komentovaných vycházek do plánovaného prostoru výstavby. Výsledkem celé slavné participace Smíchov City bylo, že se občané mohli vyjádřit k umístění lavičky v parku, nebo povrchu přílehlé pěšinky...

Kromě bytů pro cca 3 tis. obyvatel a kanceláří pro cca 9 tis. zaměstnanců zde nakonec vyroste i základní škola. Ne snad proto, že by místní politická

elita prozřela, ale proto, že budoucí obyvatelé také zřejmě budou mít děti a ty zas potřebují školské zařízení v dostupné vzdálenosti.

Je opravdu škoda, že investor nevyužil nabízenou možnost vytvořit na rozlehlém území něco opravdu zajímavého, co by mohli obdivovat i budoucí generace a že proklamovaná participace byla pouze zástěrkou, téměř bez možnosti jakkoli tak významný projekt ovlivnit. ■



Karel Bauer, SNOP 5



„Chceš-li poznat charakter člověka, dej mu moc.“

Abraham Lincoln

Stav a výhled v péči o seniory v Praze 5

Patřím ke generaci tzv. „Husákových dětí“ (70. léta 20. století) a pro mne, jako občana, je důležité vědět, na jaké úrovni je současný stav péče o seniory ze strany MČ Praha 5 (MČ P5) a jakým směrem se tato péče vyvíjí. Na první pohled se může zdát, že k tomuto věku zájem o to, jak je postaráno o seniory, moc nepatří, ale to je velký omyl. Péče o seniory je jedním ze základních ukazatelů sociální vyspělosti společnosti a bezpochyby platí, že společnost péči seniorům přinejmenším dluží. Kromě celospolečenských témat by mělo být také zájmem většiny občanů, jak se s pomocí MČ P5 postarají o své rodiče nebo jak bude o jejich rodiče postaráno a jak bude postaráno o ně samotné, budou-li to potřebovat.



Očekávaný vývoj počtu obyvatel, tedy budoucích potenciálních klientů sociálních služeb

Za poslední 15 let došlo k nárůstu počtu obyvatel MČ P5 o 11% na současných cca 88 tisíc. Vzhledem k plánované rozsáhlé nové výstavbě (zejména na Smíchovské a na Barrandovské) by v dalších 15 letech mělo dojít k nárůstu o dalších 18% na cca 104 tisíc obyvatel. Takovýto nárůst počtu obyvatel s sebou nese při výkonu samosprávy městské části i nárůst požadavků nejen na školství, dopravní infrastrukturu, ochranu životního prostředí, ale také na zajištění odpovídající péče o seniory, kdy za seniora je považován člověk ve věku 65 let a výše („65+“)

Obyvatelé 65+ tvoří 16% z počtu obyvatel Prahy 5, což je nyní cca 14 tisíc obyvatel. Na základě očekávaného prodloužení věku bezpochyby dojde i k nárůstu podílu seniorů v populaci; odhadován je nárůst ze stávajících 14 tisíc seniorů na 17,5 tisíce seniorů, přičemž tento počet nezahrnuje nárůst počtu obyvatel díky nové výstavbě. Dlouhodobě je u 3% seniorů 65+ poptávána potřeba bydlení

s asistencí (domovy či penziony pro seniory, domy s pečovatelskou službou), což znamená potřebu 3 lůžek na 100 obyvatel 65+.

V celé ČR byla v r. 2008 kapacita lůžek v domovech pro seniory 2,4 lůžka na 100 obyvatel 65+, což znamená, že počet míst v domovech pro seniory je nižší cca o 20% než potřebný počet lůžek. Řada krajů potřebnou kapacitu dlouhodobě splňuje, např. kraje Ústecký, Jihočeský, Pardubický, Královéhradecký, Zlínský. Avšak v hl. m. Praze činila kapacita lůžek pro seniory jen 1,1 lůžka na 100 obyvatel, tj. skutečná kapacita byla cca na jedné třetině kapacity potřebné.

A jaká je situace v Praze 5? Dle únorového čísla časopisu Pětka (časopis městské části) Praha 5 nyní nabízí seniorům 34 bytů v objektu v ulici Zubatého a 13 bytů v domě s pečovatelskou službou ve Štefánikově ulici. Počet lůžek nebyl uveden, ale lze odhadnout, že jde o hodnotu do 60 lůžek. MČ P5 tedy nyní disponuje kapacitou méně než 0,4 lůžka na 100 obyvatel 65+, což je kapacita cca 7,5 x nižší než potřebná minimální kapacita, z čehož vyplývá, že současná kapacita chráněného bydlení pro potřebné seniory je katastrofální.

Výhled do budoucnosti

Vzhledem k očekávanému nárůstu počtu obyvatel na cca 104 tisíc díky plánované výstavbě a zároveň díky odhadovanému růstu podílu seniorů v populaci z 16% na 19% lze očekávat, že v MČ P5 stoupne počet seniorů 65+ v horizontu 10-15 let na 20 tisíc, tedy vznikne potřeba zajistit nejméně 600 lůžek bydlení s asistencí. I v případě nárůstu počtu obyvatel pouze díky nové výstavbě tedy není zahrnut růst podílu seniorů v populaci, bude potřeba v horizontu 15 let zřídít minimálně 440 lůžek, což při ploše cca 25 m² na 1 lůžko a ceně cca 70-75 tisíc za m² plochy vychází nejméně na 800 mil. Kč. Z uvedeného vyplývá, že jestliže nebude každoročně zřízeno cca 30 lůžek, tak v horizontu 15 let dojde k naprostému kolapsu péče o seniory.

K naplnění výše uvedených plánů výstavby bydlení s asistencí pro seniory je potřeba současně splnit tři základní podmínky, kterými jsou: skutečná ochota místní samosprávy tento problém řešit, mít místo pro výstavbu a disponovat finančními prostředky.

Vládnoucí politické strany v MČ P5 (zejména TOP 09, ODS, ČSSD) tuto oblast prakticky vůbec neřešily. Například za poslední dvě volební období, kdy dění v MČ P5 ve velké míře ovládala TOP 09, byla v oblasti řešení potřebné kapacity bydlení s asistencí realizována politika stylu „po mně potopa“. Nyní cca půl roku před komunálními volbami byly radnicí prezentovány dva záměry na zřízení domů s pečovatelskou službou s celkovou kapacitou 50-60 míst, jeden z nich však byl v roce 2013 pozastaven. Tuto aktivitu díky přístupu MČ P5 a vzhledem k výsledkům za předchozí období hodnotíme pro potřeby MČ P5 jako zcela nedostačující, pokud vů-

bec uvěříme, že nejde o pouhý předvolební slib.

Další z nutných podmínek, tj. vlastnit potřebnou plochu pro výstavbu, rovněž není v MČ P5 splněna. Developerům byly ve volných zastavitelných plochách poskytnuty velkorysé podmínky pro maximalizaci jejich zisku, a to bez striktního vymezení ploch, na kterých by byly vybudovány objekty určené pro seniory jako bydlení s asistencí.

Poslední z podmínek, tj. disponovat vlastními finančními prostředky, rovněž nebude při pokračování v současné politice stávajícího vedení radnice v budoucnu splněna, neboť jak vyplynulo při schvalování finančního plánu na r. 2018, stávající vedení MČ P5 pod vedením TOP 09 počítá ve výhledu na 6 let s kumulovanou ztrátou až do výše 2 mld. Kč. Díky tomuto způsobu hospodaření není reálné mít k dispo-

ci takové finanční prostředky, které by každoročně pokryly zřízení cca 30 míst bydlení s asistencí pro seniory.

I na základě těchto nespochybnitelných dat předpokládám, že jen minimum občanů je přesvědčených o správném fungování a směřování radnice MČ P5.

A přitom stačí „tak málo“ – mít vůli, řádně hospodařit a při plánování rozvoje území počítat i s bydlením s asistencí pro seniory. Tím by mohlo dojít k tolik potřebnému navýšení počtu lůžek. A právě tento přístup je programem našeho spolku, jak by měla MČ P5 fungovat ve prospěch svých obyvatel. O tom všem mohou občané rozhodnout v blízkých komunálních volbách. ■



Petr Bervid, SNOP 5

0,4 lůžka

MČ P5 tedy nyní disponuje kapacitou méně než 0,4 lůžka na 100 obyvatel 65+, což je kapacita cca 7,5 x nižší než potřebná minimální kapacita, z čehož vyplývá, že současná kapacita chráněného bydlení pro potřebné seniory je katastrofální.

Dívčí hrady dohromady

Zveme vás na...

SPOLEK DÍVČÍ HRADY DOHRŮMADY VÁS ZVE NA SOUSEDSKÉ SETKÁNÍ

MEMORIÁL OLEGA SVÁTKA

HRDINA PROTIFAŠISTICKÉHO ODBOJE A LEGIONÁŘ
KTERÝ ŽIL U NÁS NA KOPCI

SOBOTA 12. KVĚTNA
12 – 21.00 NA PLÁCKU U MŠ KROUPOVA

Program: hudba, střelba ze vzduchovky, soutěže pro děti, výroba růží, opekání buřtů, možná přijedou i vojáci

Akce se koná na plácku před mateřskou školou Kroupova. Snažíme se o proměnu tohoto plácku v park s klubovnou.

Letos bychom se chtěli jménem spolku přihlásit s návrhem proměny plácku do participativního rozpočtu Prahy 5. Vzhled místa setkávání s hřištěm byl dodnes věcí diskuze členů a přátel našeho spolku a MČ Prahy 5. Snažíme se respektovat výsledek ankety z vánoční akce. Budeme prosazovat umístění klubovny, která bude sloužit společenským akcím a také jako zázemí pro parčík a místo pro setkávání sousedů. ■

Prokop Závada

Pozor, změna dopravy na kopci!

V souvislosti se stavbou nových budov ČSOB vznikne komunikace, která povede zadem kolem Výmolova ústavu do ulice Kutvirtova a bude svádět dopravu z banky přes náš kopec. Tato nová spojka bude nasávat i dopravu z Radlické a bude ještě snažší si zkrátit cestu přes „kopec“ zpátky na Radlickou.

Toto řešení by proměnilo naši rezidenční čtvrť v tranzitní. Nerespektování zákazu průjezdu a omezení rychlosti bude mít fatální dopady na kvalitu života na kopci.

Protestujte proti takovým dopravním řešením a proti plíživé proměně „kopce“ v tranzitní dopravní tepnu.

Prosíme, sdílejte tyto informace, apelujte na zastupitele a sledujte novinky na našich www stránkách a na Facebooku. ■ **Jan Vrtílek**

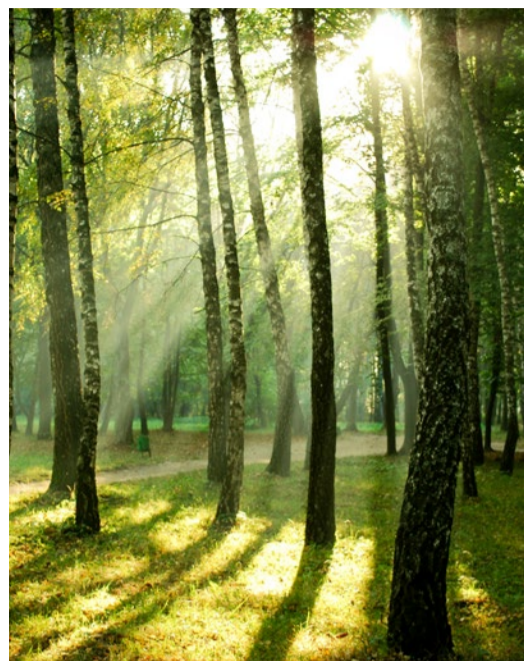
www.divcihradydohromady.cz

www.facebook.com/zijemenakopci



Zeleň v Praze 5

Dnes snad již nikdo nepochybuje o významu zeleně pro životní prostředí ve velkých městech, kde se zvyšuje průměrná teplota, občané trpí vlnami horka a vznikají tepelné ostrovy. Stejně tak je tomu v Praze. Rada hlavního města Prahy přijala v polovině loňského roku Strategii adaptace hl. m. Prahy na klimatickou změnu, kde si mimo jiné stanovuje za cíl vytvořit funkční systém městské zeleně, propojovat stávající plochy zeleně a zakládat nové.



Jak si v tomto ohledu vede Praha 5? Již v roce 2005 byl Radou MČ P5 („rada“) vyhlášen projekt „Strom do každé ulice.“ Dokonce byly vybrány ulice jako např. Na Bělidle či Vltavská, kde se mělo začít nejdříve. Pak se ale zjistilo, že stromy v ulicích uberou parkovací místa a na chodníky je nelze sázet, protože by jejich kořenový systém narušil infrastrukturní síť. Tím projekt skončil. Snad jen při rekonstrukci ulice Zborovská byly nějaké stromy vysazeny. Katastrofálně dopadl projekt takzvaných „květníků“, rozuměj betonových van se zasazenými stromky a keři, které se v ulicích naší městské části začaly rozmísťovat v roce 2012. Šlo o projekt na snížení dopravních imisí schválený a částečně financovaný Státním fondem životního prostředí, který byl zpracován ještě za éry starosty Jančíka. Betonové květníky byly rozmístěny na chodníky i tam, kde překážely nebo vadily památkářům. Takže radnice

vyfasovala pokutu a ještě je musela odstranit. Řada z nich poté skončila uložena na bývalém škvárovém hřišti v Nových Butovicích. Naštěstí projekt letos skončí. Kde ale skončí květníky? Až úsměvná byla tehdejší reakce bývalého starosty Klímy z TOP 09, který po protestech občanů svolal tiskovou konferenci, kde uvedl, že občané jistě ocení vkusné květníky, které jsou právě na chodníky rozmísťovány. To se ale hodně spletl. V tomto volebním období se rada věnuje problematice zeleně i ve svém nejnovejším programovém prohlášení na léta 2016-2018. V kapitolách Ochrana životního prostředí a Veřejné prostranství a zeleň je uvedeno: „Prosadíme, aby se zeleni ve veřejném prostoru dostalo odpovídající ochrany. Budeme bránit bezdůvodnému kácení a naopak podpoříme rozšiřování zeleně a výsadbu alejí. Budeme usilovat o rozšíření rekreačních a klidových zón. Jednoznačně budeme prosazovat

a hájit nezastavitelnost funkčních zelených ploch. Budeme se podílet na projektu ochlazování města. Zasadíme další stromy do ulic.“. Přímo v rozporu s tímto prohlášením zahájila radnice MČ P5 přípravu výstavby 4 bytových domů v zeleném svahu se stromovým porostem mezi ulicemi Pod Kesnerkou a Nad Koulkou, a to na pozemku, který patří Praze 5! Již za půl roku se budeme moci přesvědčit, co ze svého programového prohlášení rada splnila. Do dalšího volebního období si přeje, aby nebyla opět u moci politická strana TOP 09. Náš občanský spolek SNOPI5 společně s Piráty bude v případě úspěchu v komunálních volbách považovat zlepšení životního prostředí v Praze 5 za jednu ze svých priorit. ■



Jiří Vejmelka, SNOP 5

Kauza

TCP na Žvahově zůstane a ZŠ se bude rozvíjet

Taneční centrum Praha - konzervatoř, z. ú. (TCP) ve školním areálu Žvahov zůstane. Nemá totiž kam jít. Vedení školy přeci nenechá svých 150 žáků osmiletého studia na dlažbě. I když nemravnému a ignorantskému vedení naší městské části by to bylo úplně jedno.

Jako je mu jedno, že TCP pro jeho nesporné kvality a evropskou proslulost vyslovila podporu řada významných osobností, především z oblasti kultury, ale i politické reprezentace. Pro příklad můžeme uvést Jiřího Kyliána, Vlastimila Harapese, Petra Zusku, Pavla Šmoka, Attilu Egerháziho, Helenu Illnerovou, senátory Jiřího Šestáka a Václava Lásku, Daniela Hermana, radní hl. m. Prahy Irenu Ropkovou a Petra Dolínka aj. Nutno poznamenat, že úroveň konzervatoře velmi příznivě hodnotila i školní inspekce ve své kontrolní zprávě z konce roku 2016. Šikana TCP v tomto volebním období vyvrcholila v listopadu 2016, kdy starosta Prahy 5 Pavel Richter z TOP 09 a zástupce starosty Vít Šolle z KDU-ČSL navrhli podat TCP výpověď z nájmu. Výpověď radní schválili, přestože ještě v dubnu téhož roku se usnesli, že budou rozvíjet areál na Žvahově pro dvě školy. Následně v únoru 2017 schválili

výpověď i „loajální“ koaliční zastupitelé. A vedení radnice Prahy 5 trvá na výpovědi stále, i když je zcela zřejmé, že jiné sídlo se pro TCP v celé Praze dosud nenašlo. Rodiče žáků základní školy (ZŠ) ani ostatní občané Hlubočep nemusí mít z další přítomnosti konzervatoře na Žvahově žádné obavy. I v dalších letech při obsazení všech devíti tříd je v areálu dost místa pro obě školy. Žádná další rezerva pro základní školství v Hlubočepě totiž není potřeba. To jasně vyplývá z demografické studie, kterou nechal zpracovat Vít Šolle. Stejně jako Vít Šolle, tak i radní Martin Damašek z TOP 09 se celé toto volební období brání vyřešit „úzká“ místa areálu, kterými jsou nedostatečné kapacity tělocvičny a jídelny. Přitom věcné řešení nemůže být problém. Stavební povolení na přístavbu tanečního sálu vydal stavební odbor úřadu Prahy 5 již 24. května 2006! V roce 2014 byl projekt na přístavbu

aktualizován, ale po komunálních volbách nebyl pro rok 2015 ani později zařazen do rozpočtu. Jen málokdo ví, že tělocvična i jídelna fungují jen díky TCP, které je v uplynulých letech za vlastní peníze opravilo. Pánové Šolle i Damašek svorně ignorují vizi TCP, která spočívá v přeměně areálu na významné komunitní centrum, stejně jako problematiku bezpečnosti v areálu. Činnost výrobní firmy Dantik s.r.o. jim nijak nevedí, radši šíří mezi rodiče žáků ZŠ falešné informace o TCP. Nezbývá než počkat na výsledky letošních komunálních voleb s nadějí, že na Žvahově se bude pokračovat v rozvoji ZŠ a korektně se dořeší další existence TCP bez snahy o její likvidaci. Pro naši koalici s Piráty je to jedna z priorit. ■

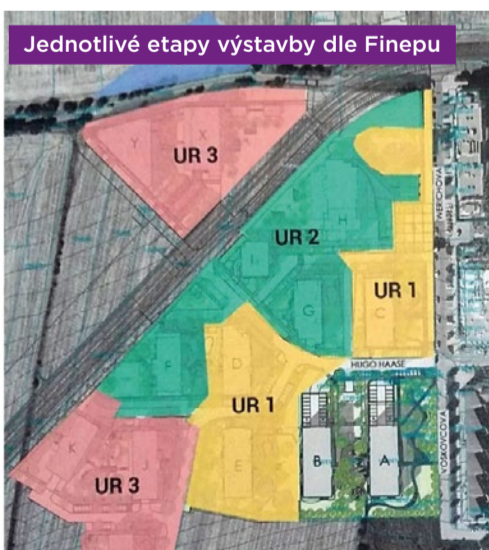


Jiří Vejmelka, SNOP 5



Barrandov

Finep a výstavba na západním Barrandově



Naše odvolání proti vydanému územnímu rozhodnutí na výstavbu fází UR1 a UR2 přináší své ovoce.

V jejich důsledku inicioval Finep na podzim 2017 řadu náročných jednání se všemi odvolateli. Výsledkem jsou tři smlouvy o spolupráci mezi Finepem na jedné straně a Spolkem, MČ Praha 5

a SVJ Kaskády II na straně druhé. Všechny smlouvy Finep zavazují zajistit při nové výstavbě min. 1 parkovací místo na byt a tam, kde toho nedosáhnou, přispějí MČ na výstavbu parkovacího domu na západním Barrandově částkou 50.000,- na místo. Finep zajistí i projekční práce do výše 1,4 mil. Kč. Dále Finep navýší plochy komerčních prostor. V UR2 bude supermarket a celková plocha nebytověk dosáhne 1025 m². V UR3 bude restaurace s pivovarem a celková plocha komerce bude 850 m². Další plochy budou v rámci polyfunkčního domu o ploše 2.669 m² (UR4).

Finep se zavázal ke snížení budovy C o 1 patro (UR1) a k provozování pobočky Pošta Partner po dobu min. 3 let ve svých prostorách ve Voskovcově ulici. Finep na všechny závazky poskytne finanční garance.

Důležitou součástí smlouvy se Spolkem Za lepší Barrandov je dohoda o informování a včasném řešení případných problémů v průběhu výstavby. V současné době již probíhá jednání o řešení staveništní dopravy mimo obydlé území. ■

Jan Michal

Žádost Finepu o změnu územního plánu podél budoucí tramvaje do Holyně

Finep požádal o úpravu územního plánu P1224 (dále jen „ÚP“), jež spočívá v navýšení koeficientu zastavenosti (dále jen „KZ“) v oblasti podél budoucí tramvaje do Holyně. Finep vyšel z neschválené územní studie A69, která v tomto území navrhovala KZ G (1,8). Finep nyní tvrdí, že jejich plán na navýšení na KZ F (1,4) ze stávajícího D (0,8) je vlastně v porovnání s představou architektů A69 umírněný. Se zástavbou tohoto charakteru podél tramvajové

tratě by asi šlo souhlasit. Jenže KZ se počítá pro celé území, tedy pokud by zde vznikla jiná výstavba než bytová (přízemní školka, sportovní zařízení), bude možné KZ dočerpávat na bytovkách a výsledný charakter již nebude odpovídat tomu, čím Barrandov je, tedy okrajem města v těsném sousedství cenné přírody. Další info naleznete na našich stránkách www.lepsibarrandov.cz. ■ Pavel Hecht

Nová pobočka pošty na Barrandově



Společnost Finep se smluvně zavázala provozovat pobočku Pošta-Partner na Barrandově. Jde o výsledek mnohaletého tlaku našeho spolku na developery, aby se při výstavbě bytů na našem sídlišti podíleli též na vytváření ob-

čanské infrastruktury. Pobočka se bude nacházet v ulici Voskovcova, bude poskytovat běžné poštovní služby a MČ 5 by v ní chtěla zřídit i Czech Point. ■ Jan Michal

Víte, proč Smíchov nese jméno Smíchov?

Očekávalo by se, že nejspíš od slova smích, tedy že zde žili lidé, kteří se rádi smáli. To možná ano, ale původ názvu je jiný. A dokonce není k smíchu, neboť podnět k tomuto názvu dal velice smutný příběh, který sahá až do doby vlády krále Jana Lucemburského (1296-1346).



O tomto panovníkovi je známo, že byl povahy dobrodružné, žil hýřivým způsobem a zvláště pak podnikal nákladné válečné výpravy po celé Evropě. Jeho syn, budoucí Otec vlasti, tehdy moravský markrabě Karel, byl raději diplomat než válečník. Viděl, jak otcova válečná tažení plundrují nejen zemi, ale i královskou pokladnu, která již tak byla zadlužená. A proto, aby zabránil budoucím válkám svého otce s výbojným polským králem Kazimírem, navštívil na jaře r. 1430 v Dolním Bavorsku svoji o tři roky starší sestru Markétu, čerstvou vdovu po Jindřichovi Bavorském, aby ji přemluvil ke sňatku s polským králem. Sedmadvacetiletou vdovu, která se ještě nevzpamatovala ze smrti svého milovaného chotě a z Kazimíra měla hrůzu, nakonec otec a bratr k souhlasu se sňatkem přinutili. V červnu r. 1341 přijel král Kazimír s velkou slávou do Prahy. Město již bylo „plné hostin s vlašským vínem“, radovánek, turnajů a příprav na královskou svatbu. Avšak Markéta „... z těžkého srdce pro tuto svatbu jí naskrze odpornou ...“ se na smrt roznemohla. Milující otec dokonce požádal biskupa Jana z Dražic, aby po celých čtrnáct dní konal za její uzdravení procesí, ale ani ta nepomohla. Markéta 11. července 1341, den před svatbou, zemřela a 13. července 1341 byla na Zbraslavi pochována.

Český a polský král i markrabě moravský Karel si nad jejím hrobem slavnostně odpřisáhli věčné přátelství a až dosud nenapravitelný harcovník Jan se dal na stará kolena na pokání. Nad hrobem odpřisáhnutý klid zbraní však netrval dlouho. Krátce na to Kazimír dostal zálsusk na Slezsko a starý válečník Jan vtrhl do Polska a bylo zase zle.

Dobrodružné povaze Jana Lucemburského, pověstného rozmařilými kratochvílemi, hýřivým životem, pořádáním rytířských turnajů, slavnostních hostin, a zvláště pak nákladnými válečnými výpravami po všech tehdejších bojištích celé Evropy od Normandie a Itálie až po Litvu, zasadila náhlá smrt jeho milované dcery Markéty nejtěžší životní ránu. 18. července r. 1341, byv si vědom, že nepřimo její smrt zapříčinil, učinil nad jejím hrobem na Zbraslavi veřejné pokání nad svým došavdním nevázaným životem a slavnostně přísahal žít nadále v bázni boží. A proto se rozhodl v r. 1342, na potvrzení „... kajicné upřímnosti svého slibu o dalším bohabojném životě ...“ zakoupit pozemky nacházející se od osady Újezd směrem na jih, kde se nacházel poplužní dvůr, s příslušnými polnostmi, sady, pobřežními loukami, s vinicí na Konvářce a s mlýny na Vltavě, a to všechno daroval čtyřiařadaceti mnichům pozvaným do Českého království z francouzského města La Char-

treuse, aby zbudovali velkolepý klášter s nádherným chrámem a zasvětili ho Panně Marii (během husitské revoluce byl klášter i chrám v r. 1419 pražským lidem vydrancován a vypálen).

Z počátku se kartouzští mniši starali o celé hospodářství sami, ale v r. 1370 pronajali pražským mlynářům nejprve mlýny na Vltavě a v r. 1386 dokonce rozparcelovali všechny své polnosti od klášterní zdi až k vyšehradskému přívozu na čtyřiařadecet stejných dílů po šesti a půl hektarech a ty na dlouhá léta pronajali různým zájemcům z okolních osad i s místem na stavbu obydlí. Mezitím však Otec vlasti, Karel IV., roku 1360 rozšířil Menší Město, jak se tehdy Malá Strana nazývala, a nově postavené hradby tak rozdělily někdejší osadu Újezd na dvě části. Té části, která se nacházela za hradbami malostranskými, zůstal název Újezd. A zbylá část osady vinoucí se dále na jih se pak začala označovat jako „Smiechov kartouzská“, neboť její osadníci nebyli v tomto místě trvale usazeni, ale byli pouze v dlouhodobém nájmu, takže nadále podléhali svým domovským farním obcím nebo jiným církevním vrchnostem a zde byli jenom dočasně „smícháni“. Z tohoto pojmenování tedy pochází dnešní název Smíchov. (Čerpáno a upraveno podle knihy Jiřího Horáka – „Kniha o staré Praze“, Edice literatury faktů, 1989).. ■ Danuše Michálková

V příštích novinách:

1. O Portheimce
2. O Bertramce
3. O vile Kinských (Kinského zahrada)
4. Hřebenka
5. Bývalý klášter benediktinek na Smíchově
6. Klamovka
7. Dolní Palata
8. Národní dům na Smíchově
9. Bývalá usedlost Santoška
10. Bývalý ústav pro hluchoněmé
11. Justiční palác
12. Budova smíchovského nádraží
13. Zlatý Anděl
14. Hotel Möwenpick
15. Švandovo divadlo

Železniční most

Méně známý snímek z přístupové cesty na železniční most, spojující smíchovský a výtoňský vltavský břeh, nás přenáší v čase o zhruba sto let nazpět, do doby, kdy se na všech pražských mostech s výjimkou Karlova vybíralo mýtné. Dělo se tak až do 24. ledna 1925. Vrátime-li se ale zpět do současnosti, možná bychom onomu „lumírovi“ (přezdívka výběřčích, která vznikla podle mýtné brány pod Myslbekovým sousoším Lumír a Píseň na Palackého mostě) rádi za přechod po tomto „bezejmenném“ mostě zaplatili. Obě lávky pro pěší a cyklisty jsou totiž od 15. prosince loňského roku z důvodu havarijního stavu uzavřeny. Než se dočkáme jejich generální opravy v průběhu dvou letních sezón, připomeňme si několik zajímavostí z historie mostu.



Stavba, která je součástí Pražské spojovací dráhy, byla na své místo osazena v pouhých dvou dnech 30. září – 1. října 1901, a to zhruba o půl metru výše, než stál původní jednokolejný železniční most o pěti polích s pilíři, zapuštěnými na pilotových rostech. Na něm byl provoz zahájen 15. srpna 1872, přičemž osobní dopravě sloužil až od 1. října 1888. Popud k vybudování dvoukolejné trati mezi nádražím České západní dráhy (Praha-Smíchov) a nádražím Františka Josefa (Hlavní nádraží) dala pak 28. května 1901 v sedm hodin ráno srážka vlaků v zatáčce se nacházejícím nádražím Vyšehrad. Zatímco konstrukce onoho prvního přemostění byla vyrobena v jednom podniku – Harkortově mostárně v Duisburgu, každé ze tří 560 tun vážících polí mostu tak, jak ho známe dnes, vzniklo v jiné české továrně. Smíchovská třetina pochází z První Česko-moravské továrny na stroje, prostřední díl vznikl u Bratří Prášilů a k Výtoni přiléhající poslední část byla sestavena v Pražské akciové strojárně Ruston. Hlavní rozdíl mezi oběma konstrukcemi však spočíval v kvalitě provedení. Svářková ocel, vznikající zkujňováním surového železa pudlováním, tj. mícháním železa a strusky při teplotě kolem 1300 °C, tedy pod bodem tavení, obsahovala málo uhlíku, takže ve srovnání s později užitou ocelí plávkovou,

při její výrobě byla teplota tavení překročena, dosahovala mnohem horší pevnosti a tažnosti.

Demontáž původního mostu a osazení nového na přelomu září a října prvního roku 20. století byla velmi ojedinělou akcí, při níž dokonce ani nedošlo k omezení lodního provozu. Poté, co budapeštská firma G. Gregersen a synové založila pneumatickou metodou dva nové pilíře a firma Františka Schöna postavila proti i po toku řeky dřevěná lešení, byla jednotlivá pole mostu ze sedmdesátých let 19. století posunuta po litinových koulích a válcích na jednu z připravených dočasných konstrukcí, zatímco z druhé strany byla stejným způsobem instalována část stavby nové, čemuž se zájmem přihlíželi ministr železnic Heinrich Wittek a pražský purkmistr Vladimír Srb.

V červenci 1919 podlétl most se svým dvouplošníkem italský poručík Haas. Křídlem však zachytil o člun filmařů, kteří jeho kaskadérský kousek natáčeli, a usmrtil v něm stojícího ředitele YMCA v Praze Jamese McCrearyho. Čeští kameramani Jindřich Brichta a Karel Degl vyvázli bez zranění a v depozitáři Národního filmového archivu je dodnes uložen pětiminutový záběr z této tragicky končící události.

Z důležitých dat vyšehradského železničního

mostu připomeňme ještě letopočet 1928, kdy proběhla elektrifikace trati na 1,5 kVss proudy a rok 1962, kdy byla napěťová soustava zdvojnásobena na 3 kVss. Nejdůležitější milník však představuje 8. prosinec 2004, kdy byla celá soustava mostů spojovací dráhy včetně kamenných oblouků na Výtoni prohlášena nemovitou kulturní památkou. O tom, že jedna z kolejí, vedoucí na severní nástupiště Smíchovského nádraží, bude časem bez náhrady zrušena (ostatně jako celé bývalé nádraží buštěhradské dráhy), je již rozhodnuto. Jaká ale bude budoucí podoba mostu, který hraje svou roli v jedné z Předměstských povídek Františka Langera a jenž se objevil v tolika kinematografických dílech, zatím jasné není. Odhadovaná životnost železné stavby se chýlí ke konci a návrhů, jak tuto situaci v budoucnu řešit, existuje více, včetně sdružené varianty tzv. Výtoňského mostu, kombinujícího vedle sebe či pod sebou železniční a silniční dopravu. Nechme se překvapit. Do té doby nám snad budou časem zrekonstruované lávky dobře sloužit. ■



Jiří Boubín, SNO P 5